

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ และเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ผู้วิจัยขอเสนอการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรปราการ สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิ การศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุ 31-50 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป

2. ระดับการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ

ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สายการสอนในโรงเรียนเทศบาล จังหวัดสมุทรปราการ มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อมีการพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีความคิดเห็นมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ ด้านสมานัตตา รองลงมา คือ ด้านอรรถจริยา ด้านปิยวาจา ตามลำดับ และหลักการบริหารโดยใช้สังคหวัตถุ 4 น้อยที่สุด คือ ด้านทาน

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการต่อการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาสรุปผล ได้ดังนี้

3.1 จำแนกตามเพศ ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง พบว่าครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายข้อแตกต่างกันในทุกด้าน

3.2 จำแนกตามอายุ ได้แก่ ต่ำกว่า 31 ปี และ 31-50 ปีขึ้นไป พบว่า ครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

3.3 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ได้แก่ ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

3.4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ได้แก่ ต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ในรายด้าน ด้านทานและด้านปิยวาจาไม่แตกต่างกันแต่ด้านอัตถจริยาและสมานัตตามีความคิดเห็นแตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. การบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ

การบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม พบว่า ครูมีระดับความคิดเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นการตอบรับสมมติฐานข้อที่ 1 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า การบริหารงานโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีความคิดเห็นมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ ด้านสมานัตตา รองลงมา คือ ด้านอัตถจริยา ด้านปิยวาจา ตามลำดับ และหลักการบริหารโดยใช้สังคหวัตถุ 4 น้อยที่สุด คือ ด้านทานแสดงให้เห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของ

ผู้บริหารสถานศึกษาและประพฤติกปฏิบัติตนตามหลักสังคหวัตถุ 4 เป็นไปในทิศทางเชิงบวก อาจส่งผลดีต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกิดผลดีต่อนักเรียนโดยตรง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาจะเกี่ยวข้องกับครูโดยตรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงเกิดความพึงพอใจและการยอมรับต่อผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม และอาจเนื่องจากว่า ภาระหน้าที่หลายประเด็นเกี่ยวข้องกับความสามารถในการสอนงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านวิชาการ สร้างผลงานให้กับบุคลากรครูแต่ละคนได้เห็นผลงานอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของสมควร ทรัพย์บำรุง (2551, หน้า 93) ที่เขียนเรื่องธรรมะกับการทำงานไว้ว่าเกี่ยวกับสังคหวัตถุ 4 หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจของผู้อื่น ผูกไมตรี และเอื้อเฟื้อเกื้อกูล ประกอบด้วยทาน : เกื้อกูลกันด้วยการให้ หมายถึง การให้ การเสียสละ หรือการเอื้อเฟื้อแบ่งปันของ ตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่เป็นคนเห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว ดังนั้น การทำงานจะต้องช่วยเหลือกันแบ่งปัน ไม่เห็นแก่ตัว รวมถึง การมีน้ำใจที่ดีต่อกัน ปิยวาจา : ใช้วาจาประสานไมตรี การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคาย ถ้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับกาลเทศะ พูดหรือ เกรจากันด้วยไมตรีและความปรารถนาดีต่อกัน อัตถจริยา : การปฏิบัติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ดังนั้น การทำงานร่วมกันจะต้องช่วยเหลือกันด้วยกำลังงาน (กาย) กำลังความคิด และกำลังทรัพย์ สมานัตตา : ร่วมทุกข์ร่วมสุขในทุกคราว การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ หรือมีความประพฤติเสมอต้นเสมอปลาย ผู้ทำงานร่วมกันทุกคนจะต้องไม่ถือตัว มีความเสมอภาค วางตนเสมอต้นเสมอปลาย ทำตนให้เป็นที่น่ารัก น่าเคารพนับถือ และนำให้ความร่วมมือช่วยเหลือ การทำตนให้คงเส้นคงวา มีความมั่นคงในอารมณ์ (Maturity) หรือการมี EQ ที่ดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาธุดิ วิโรจโน (รุ่งชัยวิฑูร) (2552, หน้า 74) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง“การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของโรงเรียนในเขตธนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร” พบว่า มีการนำหลักสังคหวัตถุธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้ในการบริหารงานบุคคล ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1) **ด้านทาน** ผลการศึกษาพบว่าการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการมีความเข้าใจต่อหลักสังคหวัตถุ 4 ในด้านของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านทาน หรือการให้ การแบ่งปัน การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คือ การที่ผู้บริหารเป็นผู้เสียสละตนเพื่อประโยชน์

ส่วนร่วม ให้คำแนะนำ ปรีกษาคด้วยไมตรีจิต เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ปรับปรุงวิธีการทำงานให้เกิด ประสิทธิภาพ ตลอดจนผู้บริหารให้การช่วยเหลือและแบ่งปัน จัดสรรวัสดุอุปกรณ์อย่างเหมาะสมภาค ซึ่งสอดคล้องกับ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) (2554, หน้า 75) ได้กล่าวว่า ท่าน หมายถึง การ ให้ คือ เอื้อเพื่อเอื้อแก่ เสียสละแบ่งปัน ช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของ ตลอดถึงให้ความรู้ และแนะนำสั่ง สอนและพระพรหมบัณฑิต ได้กล่าวว่า ลักษณะของท่าน คือ 1. อามิสทาน หมายถึง การให้สิ่งของ แก่เพื่อนร่วมงานและผู้ได้บังคับบัญชาโดยเฉพาะการให้เพื่อผูกใจนี้สำคัญมากในยามที่เขาคดดำ หรือมีความเดือดร้อน การให้รางวัลหรือขึ้นเงินเดือนก็จัดเข้าในอามิสทาน 2. วิทยาทานหรือธรรม ทาน หมายถึงการให้คำแนะนำหรือสอนวิธีทำงานที่ถูกต้องรวมถึงการจัดหลักสูตรพัฒนาบุคลากร หรือส่งไปศึกษาดูงาน และ 3. อกภัยทาน คือ การให้อภัยเมื่อเกิดข้อผิดพลาดในการทำงานหรือ ล่วงเกินซึ่งกันและกันการให้อภัยไม่ทำให้ผู้ให้ต้องสูญเสียอะไร เป็นการลงทุนราคาถูกแต่ได้ ผลตอบแทนราคาสูง

2) **ด้านปิยวาจา** ผลการศึกษาพบว่าการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าครูเทศบาลใน จังหวัดสมุทรปราการมีความเข้าใจต่อหลักสังคหวัตถุ 4 ในด้านของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านปิย วาจาหรือการพูดด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน คือ ผู้บริหารไม่กล่าววาจาถูก ให้ถ้อยคำที่ไพเราะ อ่อนหวาน น่าฟัง มีวาทศิลป์พูดอย่างสร้างสรรค์ให้ครูและนักเรียนเกิดพลังในการปฏิบัติงาน ซึ่ง สอดคล้องกับ พระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ.ปยุตฺโต) (2554, หน้า 60) ได้กล่าวว่า ปิยวาจา หรือ เปยย วัชชะ หมายถึง วาจาเป็นที่รัก วาจาสุดดีมีน้ำใจ หรือวาจาซาบซึ่งใจ คือ กล่าวคำสุภาพไพเราะ อ่อนหวาน สมานสามัคคี ให้เกิดไมตรีและความรักใคร่นับถือ ตลอดถึงคำแสดงประโยชน์ ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจูงใจให้ยินยอมตาม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสมสุก ดิษฐวิโส (มโนธรรม) เรื่อง “การบริหารบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสังคหวัตถุ 4 โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการใช้หลักปิยวาจา อยู่ใน ระดับมาก

3) **ด้านอหัตถจริยา** ผลการศึกษาพบว่าการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าครูเทศบาลใน จังหวัดสมุทรปราการมีความเข้าใจต่อหลักสังคหวัตถุ 4 ในด้านของผู้บริหารสถานศึกษาในด้าน อหัตถจริยาหรือการประพฤติปฏิบัติสิ่งที่เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น คือ การที่ผู้บริหารชักชวนให้ทำในสิ่ง ที่ดีงาม ไม่นิ่งดูตายต่อประโยชน์อันจะก่อให้เกิดผลดีแก่นักเรียนและโรงเรียน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

รักษาระเบียบวินัย ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ยินดีให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการปรับระดับความสามารถของครู ซึ่งสอดคล้องกับ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) ได้กล่าวว่า อัตถจริยา หมายถึง การประพฤติประโยชน์ คือ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รักษ์สา พานิกุล (2553, หน้า 110) ได้ทำการวิจัยเรื่อง“ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการจัดหางานของรัฐตามหลักสังคหวัตถุ 4 : กรณีศึกษาศูนย์จัดหางาน กรมการจัดหางานกระทรวงแรงงาน” ในด้านอัตถจริยาอยู่ในระดับมาก

4) ด้านสมานัตตา ผลการศึกษาพบว่าการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการมีความเข้าใจต่อหลักสังคหวัตถุ 4 ในด้านของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านสมานัตตาหรือการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง คือ ผู้บริหารไม่ถือตัว เป็นกันเอง บริหารสถานศึกษาด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน เป็นกลาง วางตัวได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) ได้กล่าวว่า สมานัตตา คือ ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอในชนทั้งหลายและเสมอในสุขทุกข์โดยร่วมกันรับรู้ร่วมแก้ไข ตลอดถึงวางตนเหมาะสมแก่ฐานะ ภาวะบุคคล เหตุการณ์และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิณณธร เขียรชัยพุกภัย (2552, หน้า 96) ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กร: กรณีศึกษาโรงพยาบาลกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่าการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน โรงพยาบาลกรุงเทพ” ในด้านสมานัตตาอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการบริหารงานสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการ ต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์การทำงานพบว่า ครูที่มีอายุ วุฒิทางการศึกษาจะมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นครูที่มีเพศและประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ พระคำจันทร์ คุณวโส (2556, หน้า 79) ซึ่งพบว่า ครูที่ เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารการศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1) **ด้านเพศ** ในภาพรวมครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ต่อผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันในทุกด้านซึ่งตอบรับสมมุติฐานการวิจัย ข้อที่ 2 โดยครูผู้ชายมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทในการใช้หลักสังคหวัตถุ 4 มากกว่าครูผู้หญิงทุกด้านทั้งนี้เป็นเพราะความสามารถพื้นฐาน ทักษะ ค่านิยมทักษะการรับรู้ด้านการสื่อสาร ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของการปฏิบัติงานที่ต่างกัน และทัศนคติของครูผู้ชายในเรื่องการให้ความร่วมมือในการทำงานด้านต่างๆ การเปิดใจรับฟัง การรับรู้อำนาจของผู้บริหาร การให้การยอมรับในบทบาทผู้บริหาร และให้ความร่วมมือด้านต่างๆ มีสูงกว่าครูผู้หญิง มีผลให้บทบาทผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ตามความคิดเห็นของครูผู้ชายแตกต่างจากครูผู้หญิง ซึ่งสอดคล้องกับ อารีญาภรณ์ ชา-รัมย์ (2554, หน้า 104) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนลำปลายมาศ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่าต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2) **ด้านอายุ** ในภาพรวมครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ต่อผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันในทุกด้านซึ่งไม่ตอบรับสมมุติฐานการวิจัย ข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ผ่านหลักสูตรการบริหารสถานศึกษา ได้เรียนรู้ถึงหลักการ ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารงาน บริหารคน และบริหารคนมาเป็นอย่างดี จึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาจพล วงศ์บุษราคัม (2552, หน้า 67) ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานของกรมชลประทานตามหลักธรรมาภิบาล” ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการกรมชลประทานที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกฎหมายและที่ดินของกรมชลประทานตามหลักธรรมาภิบาลไม่ต่างกัน

3) **ด้านวุฒิทางการศึกษา** ในภาพรวมครูที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่ตอบรับสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 4 เนื่องด้วยปัจจุบันเป็นยุคของสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge-based society) ครูสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และหาความรู้เพิ่มเติมได้จากสื่อเทคโนโลยีต่างๆ (Social network) ทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันรับรู้ มีความคิดเห็น และมองบทบาทการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกันและเนื่องจากผู้บริหารจัดส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกันตลอดจนผู้บริหารมีการสร้างขวัญและกำลังใจใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิดา นกเกิด (2551, หน้า 98) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่

พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทฤษฎีของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธาพรรณ เต็มเปี่ยม (2553, หน้า 102) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษา ต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4) **ด้านประสบการณ์ทำงาน** ในภาพรวมครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่รายด้าน ด้านทานและด้านปิยวาจาไม่แตกต่างกันแต่ด้านอรรถจริยาและสมานัตตามี ความแตกต่างกัน ซึ่งตอบรับสมมุติฐานการวิจัย ข้อที่ 5 จากสภาพปัจจุบันที่การติดต่อสื่อสาร สามารถติดต่อได้หลายช่องทางจากสื่ออินเทอร์เน็ตครูที่มีประสบการณ์น้อยสามารถหาความรู้ เพิ่มเติมได้จากสื่อเทคโนโลยีต่างๆ (Social network) ทำให้ข้อจำกัดด้านประสบการณ์ในการคิดเห็น และมองสอดคล้องกับงานวิจัยของ นราภรณ์ สุระ (2554, หน้า 67) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์สอน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 2 อำเภอห้วยทับทันจังหวัดศรีสะเกษในด้านภาพรวม ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ด้านห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ ด้านประเมินผลและด้านประกันคุณภาพไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่ครูที่มี ประสบการณ์สอนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน ด้านการพัฒนาบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1.1 ผลการวิจัยด้านทานมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ หน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งการอบรมสัมมนาเพื่อให้มีการพัฒนาเทคนิควิธีการ ประยุกต์ด้านทานในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนพัฒนาด้วยการการสอนงานให้กับบุคลากรที่ ขาดความรู้และประสบการณ์

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความช่วยเหลือแก่ครูในการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรทางการศึกษาหน่วยงานอื่นๆเพื่อจะได้เปรียบเทียบความแตกต่างหรือความสอดคล้องกัน

2.2 ควรที่จะมีการเพิ่มเครื่องมือในการทำวิจัยให้มากขึ้นนอกเหนือจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เช่น การสังเกตพฤติกรรม หรือการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ให้ได้ผลตรงกับความเป็นจริงเพื่อที่จะเป็นมาตรฐานในการบริหารงานในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี